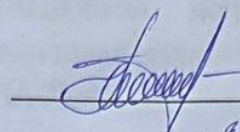

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

Наталія БОНДАРЕНКО

«28» 08 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СТРАХОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Освітній рівень: другий (магістерський)

Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право

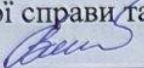
Спеціальність: D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування

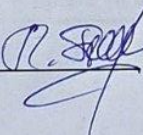
Факультет: економіки і підприємництва

Умань, 2025 рік

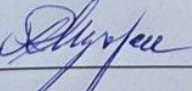
Робоча програма навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування». Умань: Уманський НУ, 2025. 20 с.

Розробник: Власюк Світлана Анатоліївна, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, кандидат економічних наук, доцент
 Світлана ВЛАСЮК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування протокол від «28» серпня 2025 року №1

Завідувач кафедри Олена ПРОКОПЧУК
«28» серпня 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва протокол від «29» серпня 2025 року №1

Голова Руслан МУДРАК
«29» серпня 2025 року

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Профіль підготовки фахівця	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма	заочна форма
Кількість кредитів – 5,5	Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право	Обов’язкова	
Модуль – 1	Спеціальність D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1	1
Загальна кількість годин – 165		Семестр	
		1	1
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,5 самостійної роботи студента – 5,3	Освітній рівень: магістр Освітня програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»	24 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		117 год.	168 год.
		Вид контролю: екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва (схвалено Вченою радою УНУС, протокол №1 від 08.10.2020, із змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол № 8).

Навчальна дисципліна «Страховий менеджмент» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська система та страхування» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D 2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок галузі знань D Бізнес, адміністрування та право.

Метою вивчення дисципліни «Страховий менеджмент» є формування у здобувачів вищої освіти системи поглиблених теоретичних знань та прикладних навичок щодо сутності, принципів, функцій та методів управління страховою компанією в умовах глобальної економіки та змін на фінансовому ринку. Підготувати фахівців, здатних приймати обґрунтовані управлінські рішення для забезпечення фінансової надійності, платоспроможності та конкурентоспроможності страхової компанії.

Основні завдання дисципліни:

- **Теоретична підготовка:** Розкрити сутність та правові основи страхового менеджменту, його місце в системі управління фінансами.
- **Стратегічні навички:** Вивчити механізми стратегічного планування, організації та контролю діяльності страхової компанії (СК).
- **Маркетингове забезпечення:** Опанувати основи страхового маркетингу, управління розробкою та продажем страхових послуг.
- **Управління процесами:** Навчити методам ефективного врегулювання страхових претензій та взаємодії з перестраховиками.
- **Фінансова стійкість:** Вивчити механізми управління фінансовими результатами, активами, страховими резервами та забезпеченням платоспроможності СК.
- **Кризовий менеджмент:** Ознайомити з сутністю, причинами та методами антикризового управління, реорганізації та санації страхових компаній.

Предметом вивчення дисципліни «Страховий менеджмент» є система управлінських, економічних та правових відносин, що виникають у процесі цілеспрямованої діяльності керівного складу страхової компанії (страховика) щодо планування, організації, контролю та регулювання її фінансово-господарської діяльності, спрямованої на досягнення встановлених стратегічних цілей.

Вивчення навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» передбачає комплексне засвоєння теоретичних знань та формування прикладних управлінських компетентностей, необхідних для успішної діяльності у сфері страхування. Це охоплює ґрунтовне вивчення завдань, функцій та правових основ страхового менеджменту, а також розуміння особливостей страхування як підприємницької діяльності в умовах глобалізації та функціонування інфраструктури страхового ринку України. Освоєння методів стратегічного управління, планування та контролю страховою діяльністю, включаючи впровадження управління на основі збалансованої системи показників. Важливим елементом є вивчення маркетингової діяльності (задачі, розробка та продаж послуг, управління рекламою) та освоєння процедур врегулювання страхових претензій. Ключовим фокусом є управління фінансовою надійністю страхової компанії, що включає управління доходами, витратами та прибутком, забезпечення платоспроможності через управління активами, а також управління страховим портфелем і формування та розміщення страхових резервів. Нарешті, курс передбачає вивчення методів антикризового управління (причини, наслідки фінансової кризи, реорганізація, санація, ліквідація та державний контроль) для забезпечення стійкості компанії в критичних умовах. У результаті, студенти повинні набути навичок прийняття обґрунтованих рішень, аналізу інформації та адаптації управлінських підходів до реалій страхового бізнесу.

Таблиця 2.1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни

Шифр компетентності	Компетентність	Шифр програмного результату навчання	Програмний результат навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	4	Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
		11	Застосовувати поглиблені знання в сфері страхового менеджменту для прийняття рішень
		12	Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів
		13	Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні страхової діяльності та опрацюванні її результатів
		14	Використовувати фундаментальні знання зі страхового менеджменту у поєднанні з управлінським інструментами для здійснення професійної діяльності в аграрному секторі економіки
Спеціальні компетентності (СК)			
3	Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку	3	Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності
		11	Застосовувати поглиблені знання в сфері страхового менеджменту для прийняття рішень
		12	Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів
10	Здатність використовувати фундаментальні знання з фінансів, банківської справи та страхування для прийняття управлінських рішень в аграрному секторі економіки	4	Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
		13	Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні страхової діяльності та опрацюванні її результатів
		14	Використовувати фундаментальні знання з фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з управлінським інструментами для здійснення професійної діяльності в аграрному секторі економіки

Таблиця 2.2

**Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною
«Страховий менеджмент»**

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1. Знання			
1.1.	Аналізувати завдання, функції та правові основи страхового менеджменту (Тема 1).	Лекція (презентація ключових концепцій) Практичні заняття (обговорення, дискусії)	Усне опитування на практичних заняттях, Модульний тест (письмовий/комп'ютерний),
1.2.	Пояснювати зміст стратегічного планування, маркетингу, управління фінансовими результатами та платоспроможністю страхової компанії (Теми 2, 3, 5, 6).	Самостійна робота (опрацювання нормативно-правових актів та навчальної літератури), Інтерактивні лекції (запитання-відповіді).	Підготовка та представлення презентацій, тестування у середовищі Moodle,
1.3.	Визначати сутність фінансової надійності, формування резервів та антикризового управління в страхуванні (Теми 7, 8).	Кейс-метод (розбір прикладів фінансової кризи та санації СК), Робота з нормативно-правовою базою.	Підсумковий контроль
2. Уміння / навички			
2.1	Застосовувати інструменти стратегічного планування (на основі збалансованої системи показників) та контролю страхової діяльності	Практичні заняття (розв'язання ситуаційних задач),	Оцінювання практичних завдань на заняттях
2.2	Оцінювати фінансовий стан та платоспроможність страхової компанії, використовуючи ключові показники	Комп'ютерний практикум (аналіз фінансової звітності реальних СК), Тренінги з управління страховим портфелем.	Розв'язання розрахункової задачі (аналіз платоспроможності), Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ).
2.3	Розробляти заходи з врегулювання страхових претензій за різними видами договорів та з перестраховиками	Майстер-класи (запрошення фахівців).	Кейс-стаді (комплексний розбір процесу врегулювання), Оцінка звіту за практичним заняттям.
3. Комунікація			
3.1.	Обговорювати проблемні питання функціонування інфраструктури страхового ринку України та глобальної економіки	Дискусійні групи (обмін думками щодо інфраструктури та	Оцінка активності та аргументованості у дискусіях (з елементами рецензування виступів колег).

		глобалізації), Презентації.	
3.2.	Формулювати та відстоювати власну позицію щодо ефективності маркетингової та антикризової стратегії СК	Дебати (наприклад, "Державний контроль vs. Саморегулювання"), Створення рекламного продукту.	Оцінювання якості підготовленого матеріалу (реферат, доповідь), Публічний захист індивідуального завдання.
4. Відповідальність і автономія			
4.1.	Розуміння особистої відповідальності за результати страхового менеджменту	Практичні заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення ситуативних задач, самонавчання у середовищі Moodle	Представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання ситуативних задач, підсумковий контроль
4.3.	Здатність до постійного навчання та вдосконалення знань у сфері страхового менеджменту		
4.4.	Самостійно знаходити, аналізувати та систематизувати інформацію для управління формуванням і розміщенням страхових резервів	Самостійна робота (пошук нормативної бази НБУ), Консультування.	Перевірка звіту про самостійну роботу,
4.5.	Приймати відповідальні рішення в умовах обмеженої інформації щодо реорганізації, санації чи ліквідації страхової компанії	Індивідуальне дослідження.	Комплексний підсумковий іспит (комбінація теорії та практики), Оцінка рівня самостійності у виконанні ІНДЗ.

Таблиця 2.3

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Страховий менеджмент»

Програмний результат навчання		Методи навчання	Методи контролю
ПРН 03	Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності	Кейс-стаді (Case Studies): Аналіз реальних або змодельованих ситуацій на страховому ринку та адаптація класичних моделей управління (наприклад, управління ризиками) до нових умов. Ситуаційне моделювання: Розгляд кейсів з антикризового управління або врегулювання складних претензій.	Кейс-завдання: Захист рішення, що вимагає модифікації стандартної методики. Практичне завдання: адаптація наукової методики оцінки платоспроможності до умов українського законодавства.
ПРН 04	Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію,	Самостійна пошукова робота (Research Work): збір та аналіз актуальної фінансової звітності	Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ): Аналітичний звіт на основі обробленої

	необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку	страхових компаній (СК) та нормативно-правових актів НБУ. Робота з базами даних: використання відкритих даних для аналізу страхового портфеля.	інформації з відкритих джерел. Реферат/Огляд літератури: Оцінка якості та повноти джерел.
ПРН 11	Застосовувати поглиблені знання в сфері страхового менеджменту для прийняття рішень	Проблемні лекції: акцент на складних та дискусійних питаннях (наприклад, управління страховими резервами, перестрахування). Розв'язання комплексних задач: Задачі, що вимагають інтеграції знань з різних тем дисципліни (наприклад, маркетинг + фінансова надійність).	Модульний контроль: письмові відповіді на відкриті питання, що вимагають поглибленого теоретичного обґрунтування. Усне опитування (з елементами обґрунтування).
ПРН 12	Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів	Ділові ігри/Моделювання: Прийняття рішення про реорганізацію/ліквідацію СК або вибір стратегії розміщення резервів. Дискусії та дебати: Обговорення етичних дилем у врегулюванні претензій.	Екзамен
ПРН 13	Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні страхової діяльності та опрацюванні її результатів	Розробка елементів стратегічного плану страхової компанії (з використанням збалансованої системи показників, BSC). Практикуми: Аналіз складності процесу врегулювання претензій з перестраховиками.	Оцінювання якості планування групового завдання: Перевірка реалістичності та адекватності встановлених цілей і термінів.
ПРН 14	Використовувати фундаментальні знання зі страхового менеджменту у поєднанні з управлінським інструментами для здійснення професійної діяльності в аграрному секторі економіки	Спеціалізовані кейси: Розгляд прикладів агροстрахування (управління ризиками врожаю, тваринництва).	Комплексне практичне завдання Екзамен

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Управління страховою організацією

Topic 1. General characteristics of insurance management

1. Tasks and Essence of Insurance Management.
2. Functions of Insurance Management.
3. Legal Basis of Insurance Management.
4. Features of Insurance as Entrepreneurial Activity in the Global Economy.
5. Infrastructure of the Insurance Market of Ukraine.

Тема 1. Загальна характеристика страхового менеджменту

1. Завдання та суть страхового менеджменту.
2. Функції страхового менеджменту.
3. Правові основи страхового менеджменту.
4. Особливості страхування як підприємницької діяльності в умовах глобальної економіки.
5. Інфраструктура страхового ринку України

Тема 2. Організація, планування та контроль страхової діяльності

1. Зміст, складові та система стратегічного управління страховою організацією.
2. Процес стратегічного планування в страховій компанії.
3. Впровадження в діяльність страхових компаній управління на основі збалансованої системи показників.
4. Контроль страхової діяльності

Тема 3. Маркетинг в системі управління страховою діяльністю

1. Задачі, функції та особливості організації маркетингової діяльності в страховій компанії.
2. Система розробки та продажу страхових послуг.
3. Управління рекламною діяльністю страхової компанії.
4. Управління відносинами страховика зі страховими посередниками.

Тема 4. Врегулювання страхових претензій

1. Служба врегулювання претензій, її завдання та місце в страховій компанії.
2. Спеціальні види врегулювання страхових претензій.
3. Врегулювання страхових претензій з перестраховиками.
4. Врегулювання страхових претензій за договорами

Змістовий модуль 2. Фінансова надійність страхової компанії

Тема 5. Управління фінансовими результатами страхових компаній

1. Склад доходів і витрат страхової компанії.
2. Управління формуванням прибутку страхової компанії.

Тема 6. Управління платоспроможністю страхових компаній

1. Платоспроможність страхової компанії та вимоги до її забезпечення.
2. Управління активами як засіб підтримки платоспроможності страхової компанії.

Тема 7. Управління фінансовою надійністю страхової компанії

1. Визначення фінансової надійності страхової компанії та фактори, що її забезпечують.
2. Управління страховими портфелем страхової компанії.
3. Управління формуванням страхових резервів.
4. Управління розміщенням страхових резервів

Topic 8. Anti-crisis management in insurance companies

1. The essence, causes and consequences of the financial crisis in the insurance company.
2. The process of reorganization, rehabilitation and liquidation of the insurance company.
3. State control over the solvency of the insurance company
4. Organization of anti-crisis management in insurance companies.

Тема 8. Антикризове управління в страхових компаніях

1. Сутність, причини і наслідки фінансової кризи в страховій компанії.
2. Процес реорганізації, санації і ліквідації страхової компанії.
3. Державний контроль за платоспроможністю страхової компанії
4. Організація антикризового управління в страхових компаніях.

4. ОРІЄНТОВНА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	Разом	у тому числі				Разом	у тому числі			
		л	п	і	с		л	п	і	с
Змістовий модуль 1. Управління страховою організацією										
Topic 1. General characteristics of insurance management Тема 1. Загальна характеристика страхового менеджменту	20	2	4		14	22	2			20
Тема 2. Організація, планування та контроль страхової діяльності	20	2	4		14	22		2		20
Тема 3. Маркетинг в системі управління страховою діяльністю	22	2	4		16	20	2			18
Тема 4. Врегулювання страхових претензій	22	2	4		16	18				18
Усього годин за модулем	84	8	16		60	82	4	2		76
Змістовий модуль 2. Фінансова надійність страхової компанії										
Тема 5. Управління фінансовими результатами страхових компаній	20	4	2		14	22	2			20
Тема 6. Управління платоспроможністю СК	20	4	2		14	20				20
Тема 7. Управління фінансовою надійністю страхових компаній	20	4	2		14	24	2	2		20
Topic 8. Anti-crisis management Тема 8. Антикризове управління	21	4	2		15	17				17
Усього годин за модулем	81	16	8		57	83	4	2		77
РАЗОМ	165	24	24		117	165	8	4		153

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 УПРАВЛІННЯ СТРАХОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ			
1	<i>Topic 1. General characteristics of insurance management</i> Class 1. Defining the Tasks and Essence of Insurance Management. Functions of Insurance Management. Class 2. Legal Basis of Insurance Management. Features of Insurance as Entrepreneurial Activity. Infrastructure of the Insurance Market of Ukraine. <i>Тема 1. Загальна характеристика страхового менеджменту</i> Заняття 1. Визначення завдань та сутності страхового менеджменту. Функції страхового менеджменту. Заняття 2. Правові основи страхового менеджменту. Особливості страхування як підприємницької діяльності. Інфраструктура страхового ринку України	2	
2	<i>Тема 2. Організація, планування та контроль страхової діяльності.</i> Заняття 3. Визначення змісту, складових та системи стратегічного управління страховою організацією; процесу стратегічного планування в страховій компанії; впровадження в діяльність страхових компаній управління на основі збалансованої системи показників; контроль страхової діяльності	2	2
3	<i>Тема 3. Маркетинг в системі управління страховою діяльністю.</i> Заняття 4. Визначення задач, функцій та особливостей організації маркетингової діяльності в страховій компанії; система розробки та продажу страхових послуг. Заняття 5. Управління рекламною діяльністю страхової компанії. Управління відносинами страховика зі страховими посередниками.	2	
4	<i>Тема 4. Врегулювання страхових претензій.</i> Заняття 6. Служба врегулювання претензій, її завдання та місце в страховій компанії. Спеціальні види врегулювання страхових претензій. Заняття 7. Врегулювання страхових претензій з перестраховиками. Врегулювання страхових претензій за договорами, які передбачають «асистанс-допомогу».	2	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ФІНАНСОВА НАДІЙНІСТЬ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ			
5	<i>Тема 5. Управління фінансовими результатами страхових компаній.</i> Заняття 8. Склад доходів і витрат страхової компанії. Заняття 9. Управління формуванням прибутку страхової компанії.	4	
6	<i>Тема 6. Управління платоспроможністю страхових компаній</i> Заняття 10. Платоспроможність страхової компанії та вимоги до її забезпечення. Заняття 11. Управління активами як засіб підтримки платоспроможності страхової компанії.	4	
7	<i>Тема 7. Управління фінансовою надійністю страхової компанії.</i> Заняття 12. Визначення фінансової надійності страхової компанії та фактори, що її забезпечують. Управління страховими портфелем страхової компанії. Управління формуванням і розміщенням страхових резервів. Економічна сутність страхових резервів. Управління формуванням обов'язкових	4	2

8	Topic 8. Anti-crisis management in insurance companies. <i>Lesson 13.</i> The essence, causes and consequences of the financial crisis in the insurance company. The process of reorganization, rehabilitation and liquidation of the insurance company. <i>Lesson 14.</i> State control over the solvency of the insurance company, means of influencing and responding to financial violations of insurers. Organization of crisis management in insurance companies. Тема 8. Антикризове управління в страхових компаніях. Заняття 13. Сутність, причини і наслідки фінансової кризи в страховій компанії. Процес реорганізації, санації і ліквідації страхової компанії. Заняття 14. Державний контроль за платоспроможністю страхової компанії, засоби впливу і реагування на фінансові порушення страховиків. Організація антикризового управління в страхових компаніях.	4	
Разом		24	4

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
МОДУЛЬ 1 УПРАВЛІННЯ СТРАХОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ			
1	Topic 1. General characteristics of insurance management Questions for Self-Study: 1. Insurance service and the study of demand for it. 2. Development of the insurance services system under a state monopoly on conducting insurance business. Тема 1. Завдання та суть страхового менеджменту. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 3. . Страхова послуга і дослідження попиту на неї. 4. Розвиток системи страхових послуг в умовах монополії держави на ведення страхової справи. <i>Література:[23-34], мережа Інтернет.</i>	14	20
2	Тема 2. Організація, планування та контроль страхової діяльності Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Форми надання страхових послуг фізичним та юридичним особам. 2. Організація реалізації страхових послуг. <i>Література: [22, 27, 33], мережа Інтернет.</i>	14	20
3	Тема 3. Маркетинг в системі управління страховою діяльністю Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Страхування авіаційної і космічної техніки. 2. Економічний зміст, значення і види страхування кредитних ризиків. <i>Література: [19,20,26,31], мережа Інтернет.</i>	16	18
4	Тема 4. Врегулювання страхових претензій Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Депозитне страхування в Україні: сутність, проблеми та перспективи розвитку. <i>Література:[30-32], мережа Інтернет.</i>	16	18
МОДУЛЬ 2. ФІНАНСОВА НАДІЙНІСТЬ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ			
5	Тема 5. Управління фінансовими результатами страхових компаній Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Проблеми і шляхи удосконалення страхового захисту майна громадян 2. Страхування тварин, які належать громадянам. <i>Література:[15,19,25], мережа Інтернет.</i>	14	20
6	Тема 6. Управління платоспроможністю страхових компаній Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Страхування особистої власності громадян та етапи його розвитку <i>Література:[11,14,23,29], мережа Інтернет.</i>	14	20
7	Тема 7. Управління фінансовою надійністю страхової компанії Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Страховий захист дітей. <i>Література:[30,33], мережа Інтернет.</i>	14	20
8	Topic 8. Anti-crisis management in insurance companies Questions that students should work out independently: Features and development of cooperative insurance in Ukraine. Тема 8. Антикризове управління в страхових компаніях Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: Особливості і розвиток кооперативного страхування в Україні. <i>Література:[10-15,26,32], мережа Інтернет.</i>	15	17
	Разом	117	153

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В освітньому процесі використовуються наступні методи навчання: тематичні лекції; практичні заняття із вирішення професійно-орієнтованих задач; інтерактивні заняття; мозковий штурм, «кейс-метод», індивідуальні заняття із підготовкою рефератів, розв'язанням конкретних ситуацій; консультації з викладачами; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через електронне модульне середовище навчального процесу Moodle.

Дистанційні технології навчання є однією з форм індивідуалізації освітнього процесу, що ґрунтується на принципах відкритого навчання з широким використанням комп'ютерних навчальних програм різного призначення та створює інформаційне освітнє середовище для передачі веб-ресурсів навчальних дисциплін і взаємодії між учасниками.

Дистанційне навчання в Уманському національному університеті здійснюється відповідно до положення «Про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва»

Матеріали курсу «Страховий менеджмент» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=365>. В разі запровадження карантинних обмежень проводяться відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв'язок студентів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet, Moodle, електронна пошта тощо.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для забезпечення оцінювання проводиться поточний (модульний) та підсумковий (екзамен) контроль. Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань та вмінь студентів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на практичних заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання практичних робіт; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на практичні заняття; результати експрес-контролю тощо.

При контролі виконання індивідуальних завдань, які передбачені робочою навчальною програмою дисципліни, оцінюванню в балах підлягають: самостійне опрацювання тем в цілому чи окремих питань; написання рефератів, есе; підготовка конспектів навчальних чи наукових тестів; переклад іноземних текстів, встановлених обсягів, підготовка реферативних матеріалів з публікації тощо. При виконанні модульних завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули здобувачі після опанування певного модуля. У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, здобувачі мають право, з дозволу лектора за поданням викладача, який проводить практичні заняття, скласти їх до останнього практичного заняття. Час і порядок складання визначає викладач, що веде практичні заняття.

Знання здобувача з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. В такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів та підсумкового контролю виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру та балів набраних здобувачем на підсумковому контролі.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які виконали всі модульні контролі, передбачені для даної навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш як 35 балів.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання здобувачів на заключному етапі вивчення дисципліни і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі

навчального матеріалу, визначеному даною робочою програмою навчальної дисципліни. Підсумковий контроль може здійснюватися у формі усного іспиту або у формі тестових завдань. Зміст і структура контрольних завдань, екзаменаційних білетів та критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри.

Якщо у підсумку здобувач отримав за рейтинговим показником оцінку “FX”, то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Здобувач, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов’язаний у терміни, визначені деканатом, перездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю і скласти підсумковий контроль.

У разі отримання здобувачем за рейтинговим показником оцінки “F”, то він повинен пройти повторний курс вивчення цієї дисципліни протягом наступного семестру (навчального року) за графіком, встановленим деканатом. Бали, отримані при вивченні дисципліни у попередній період, анулюються.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи тощо). Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

Розподіл балів, присвоюваних студентам при вивченні дисципліни «Страховий менеджмент» (денна форма навчання)

Кількість балів за модуль	Модуль 1					Модуль 2					Поточний контроль всього	Підсумковий контроль	Загальна сума балів
	30					40							
Змістові модулі	ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4	МК1	ЗМ 5	ЗМ 6	ЗМ 7	ЗМ 8	МК 2			
	T1	T2	T3	T4		T5	T6	T7	T8				
Кількість балів за змістові модулі і модульний контроль	5	5	5	5	10	5	5	5	15	10	70	30	100
в т.ч. за видами роботи:													
- практичні заняття	5	5	5	5		5	5	5	5				
- інші види робіт, в т.ч. реферат, статті та ін.									10				

Розподіл балів, присвоюваних студентам при вивченні дисципліни «Страховий менеджмент» (заочна форма навчання)

Кількість балів за модуль	Модуль 1					Модуль 2					Поточний контроль всього	Підсумковий контроль	Загальна сума балів
	30					40							
Змістові модулі	ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4	МК1	ЗМ 5	ЗМ 6	ЗМ 7	ЗМ 8	МК 2			
Кількість балів за змістові модулі і модульний контроль					30					30	70	30	100
в т.ч. за видами роботи: семінари													
- практичні заняття													
- інші види робіт, в т.ч. реферат, статті та ін.									10				

Критерії та шкала оцінювання знань і умінь студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	добре	

74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Власюк С.А., Барабаш Л.В., Бондаренко Н.В., Цимбалюк Ю.А. Інструктивно-методичні матеріали для проведення практичних (семінарських) занять з навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форми навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Умань : ВПЦ «Візаві». 2021. 71 с.

2. Власюк С.А., Барабаш Л.В., Бондаренко Н.В. Методичні матеріали, завдання та вказівки для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форми навчання спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Умань: ВПЦ «Візаві». 2021. 60 с.

3. Власюк С.А. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=365>

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Prokopchuk O., Nepochatenko O., Malyovanyi M., Vlasyuk S., Ivanova N. Structure of Ukrainian Agricultural Insurance Market in Terms of Sectoral Gradation. Proceedings of the 36-th International Business Information Management Association Conference (IBIMA). Sustainable Economic Development and Advancing Education Excellence in the Era of Global Pandemic. 4-5 November, 2020. Granada, Spain. 1879-1889. (Web of Science).

2. Бечко П. К., Власюк С.А., Бондаренко Н. В., Непочатенко О.А., Кобилянський М.О. Регуляторний механізм в системі страхових ризиків суб'єктів підприємницької діяльності аграрної сфери. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва* / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Редакційно-видавничий відділ УНУС, 2022. Вип. 100. Ч. 2 : Економічні науки. 420 с

3. Бондаренко Н.В., Власюк С.А. Реалії та перспективи агрострахування в Україні. *Університетські наукові записки. Часопис Хмельницького університету управління та права*. 2018. №2 (66). Серія «Право. Економіка. Управління». С. 55-63.

4. Власюк С.А. Страховий менеджмент в умовах глобалізаційних процесів в Україні. *Бізнес Інформ*. 2021. №7. С. 207–212.

5. Власюк С.А. Страховий менеджмент та напрями його вдосконалення в нових умовах регулювання ринку фінансових послуг України. *Гармонізація фінансово-економічного середовища України в комунікативному просторі* : монографія / Під ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко. – Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2021.– 523 с.

6. Власюк С.А., Барабаш Л.В. Бондаренко Н.В. Актуальні питання розвитку агрострахування в Україні. *АгроТерра: освіта, наука та бізнес*. Науково-методичний центр «Агроосвіта». 2018. №1(4). С.60-64.

7. Власюк С.А., Цимбалюк Ю.А., Ролінський О.В. The ways of activation of insurance companies' investment activities in Ukraine. Scientific approaches to the study of the world economy: collective monograph / Mishchenko Volodymyr, Drougova Olena, Domnina Irina – etc. – International Science Group. – Boston : Primedia eLaunch, 2020. 84 p. Available at : DOI : 10.46299/isg.2020.MONO.ECON.II

8. Власюк С.А., Цимбалюк Ю.А., Ролінський О.В. Фінансова безпека як основа функціонування страхового ринку. *Теоретичні, методичні та практичні аспекти сталого розвитку економіки України* / Під ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко. Умань : Видавець «Сочінський М.М.», 2020. 224 с.

9. Мальований М. І., Прокопчук О. Т., Мальований М. М. Концептуальні засади розвитку програм мікрострахування в Україні. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва* / Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. : Умань: Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2021. Випуск 98. Ч. 2. С. 29-40.
10. Непочатенко О. О., Прокопчук О. Т., Мальований М. І. Інноваційні підходи до використання потенціалу агрострахування. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва* / Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. : Умань: Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2021. Випуск 98. Ч. 2. С. 6-20.
11. Непочатенко О.О., Бечко П. К., Бондаренко Н. В., Власюк С.А., Трушевський О. О. Необхідність формування та функціонування ринку аграрного страхування. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва* / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Редакційно-видавничий відділ УНУС, 2022. Вип. 100. Ч. 2 : Економічні науки. 420с.
12. Полуляхова О. О. Вплив внутрішнього страхового ринку на розвиток туристичної галузі України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 20. С. 124 – 127.
13. Прокопчук О., Непочатенко О., Мальований М., Ульянич Ю. і Білан Ю. Тенденції функціонування українського ринку страхових послуг. *Страхові ринки та компанії*. 2022. 13 (1), 47-65.
14. Прокопчук О.Т. Страхові принципи як методологічна база формування страхових відносин в аграрному секторі економіки. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. 2020. Ч.2. Економічні науки. Вип.97. С. 22-35.
15. Прокопчук О.Т. Сучасна парадигма формування ринку перестрахування України : Колективна монографія [Стратегія сталого фінансово-економічного розвитку України] / Під ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко. Умань: Видавець «Сочінський», 2022. С. 158-187.
16. Прокопчук О.Т., Колотуха С.М. Видова сукупність страхових продуктів на агростраховому ринку України. *Банківська справа*. 2021. № 1 (153). С. 85-102.
17. Ратошнюк І. М. Страховий ринок України: проблеми і перспективи розвитку. URL : http://www.rusnauka.com/2_KAND/Economics/78288.doc.htm
18. Торб'як М. Розвиток страхового ринку у національній економіці. *Банківська справа*. 2014. № 5-6. С. 26 – 32.

Допоміжна

1. Бечко П. К., Власюк С.А., Трушевський О.О., Ясінський О.Р. Зарубіжний досвід розвитку співпраці банків і страхових компаній в умовах глобалізації фінансових ринків. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва* / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2025. Вип. 106. Ч. 2 : Економічні науки. 597 с.
2. Власюк С.А., Андрусішина Н.В. Страхування як інструмент мінімізації ризиків у аграрному секторі економіки України. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Розвиток фінансово-кредитних систем: виклики сьогодення», 4-5 червня 2021р. Уманський НУС. Умань. 130 с.
3. Власюк С.А., Голубенко В.І. Страховий ринок України: тенденції та перспективи розвитку. *Соціально-компетентне управління корпораціями в умовах поведінкової економіки*: [матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (18 лютого 2021 р.)] / відп. ред. О.М. Павлова, К. В. Павлов, Л. В. Шостак, А. М. Лялюк – Луцьк, 2021. 565 с.
4. Власюк С.А., Ролінський О.В., Ясінський О.Р. Особливості страхування фінансових ризиків в сучасних умовах. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва* / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2024. Вип. 104. Ч. 2 : Економічні науки.
5. Власюк С.А., Сакалюк А.В. Теоретичні аспекти страхової діяльності аграрної сфери. Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Розвиток фінансово-кредитних систем: виклики сьогодення», 6-7 червня 2022р. Уманський НУС.

Умань. 176 с.

6. Власюк С.А., Цимбалюк Ю. А., Пономаренко О. В., Заярна К. О. Перспективи розвитку аграрного страхування в Україні. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва* / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2023. Вип. 103. Ч. 2 : Економічні науки.

7. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.1995 № 176/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995, № № 47, 48, 49, 50, 51, 52. ст. 349. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-%D0%B2%D1%80>

8. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 № 3393-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011, № 48-49, ст.536. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17>

9. Положення про порядок провадження діяльності страховими посередниками : Постанова Кабінету Міністрів України від 18.12.1996 р. № 1523 URL: www.rada.gov.ua

10. Порядок і правила проведення обов'язкового страхування тварин на випадок загибелі, знищення, вимушеного забою, від хвороб, стихійних лих та нещасних випадків : Затверд. Постановою Кабінету Міністрів України від 23.04.2003 р. № 590 URL: www.rada.gov.ua

11. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 1 лип. 2010 р. № 2404-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>

12. Про державну підтримку сільського господарства : Закон України від 24 черв. 2004 р. № 1877-IV. URL: <http://portal.rada.gov.ua>

13. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 5 лют. 2015 р. № 157-VII: веб-сайт. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19>

14. Про затвердження максимальних розмірів страхових платежів за договорами міжнародного обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів : від 6.01.2005 р. № 5 URL: www.rada.gov.ua

15. Про затвердження Положення про обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків : Закон України від 1 липня 2004 року N 1961-IV. URL: <https://zakon.help/law/1961-IV/edition25.07.2018/page4>

16. Про затвердження Порядку і правил здійснення обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації : Затверд. Постановою Кабінету Міністрів України від 6 вересня 2017 р. № 676. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/676-2017-%D0%BF>

17. Про затвердження Порядку та правил обов'язкового страхування відповідальності власників собак за шкоду, що може бути заподіяна третім особам : Постанова Кабінету Міністрів України від 9.09.2002 р. № 944 URL: www.rada.gov.ua

18. Про затвердження Порядку та правил проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяна третій особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї : Затверд. Постановою Кабінету Міністрів України від 29.03.2002р. № 402 URL: www.rada.gov.ua

19. Про затвердження Порядку та умов надання сільськогосподарськими товаровиробниками державної підтримки у страхуванні сільськогосподарських культур шляхом здешевлення страхових платежів (премій) і переліку сільськогосподарських культур та видів страхових ризиків (продуктів) на які у 2012 р. надається компенсація вартості страхових платежів (премій) : Постанова Кабінету Міністрів України від 15 серп. 2012 р. URL: <http://portal.rada.gov.ua>

20. Про ліцензування певних видів господарської діяльності : Закон України від 02.03.2015 р. № № 222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19>

21. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземного транспорту : Закон України від 01.07.2004 р. № 1961-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1961-15>

22. Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою : Закон України від 9 лют. 2012 р. № 4391-VI. URL: <http://portal.rada.gov.ua>
23. Про сільськогосподарську кооперацію : Закон України від 20 листоп. 2012 р. № 5495-VI: веб-сайт. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/469/97-вр>
24. Про страхування : Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>
25. Про схвалення Концепції Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року : розпорядження від 30 груд. 2015 р. №1437-37-р: веб-сайт. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
26. Про фінансові послуги та державне регулювання ринку фінансових послуг : Закон України від 12.07. 2001 р. № 2664-ІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>
27. Прокопчук О. Т. Законодавчі новації на страховому ринку України. *Актуальні проблеми розвитку фінансової системи України в умовах інтеграційних та глобалізаційних процесів*: збірник матеріалів ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Херсон, 23 червня 2021 р.). Херсон : ХНТУ, 2021. С. 152-154.
28. Прокопчук О.Т. Класифікація ризиків та управління ними в аграрному секторі економіки. *Інноваційне підприємництво та торгівля: сучасний стан та перспективи розвитку*: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Херсон, 27 квітня 2021 р.). Херсонський державний аграрно-економічний університет, 2021. С. 157-161.
29. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003, №40-44. ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: rada.gov.ua
2. Офіційний сайт Державної податкової адміністрації України: URL: <http://www.sta.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Державної служби зайнятості URL: <http://www.dcz.gov.ua>
4. Офіційний сайт Держкомстату України. URL: ukrstat.gov.ua
5. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: kmu.gov.ua
6. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: me.gov.ua
7. Офіційний сайт Міністерства праці та соціальної політики: <http://www.mlsp.gov.ua>
8. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL: <http://www.minfin.gov.ua/>
9. Офіційний сайт Національного банку України. URL: bank.gov.ua
10. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua/>
11. Офіційний сайт Пенсійного фонду України URL: pfu.gov.ua
12. Офіційний сайт Президента України. URL: prezident.gov.ua
13. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org/ru>
14. Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві URL: <http://www.social.org.ua/>
15. Офіційний сайт Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності URL: <http://www.fse.gov.ua>

14. ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НА 2025-2026 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Зміни, внесені до робочої програми на 2025-2026 навчальний рік, охоплюють:

1. Внесення відповідних коригувань в розподіл балів, що їх отримують студенти в процесі вивчення дисципліни.
2. Оновлення переліку рекомендованої та допоміжної літератури.